

Θέμα 1^ο

Να εξηγήσετε στον παρακάτω πίνακα από πού παίρνουν ενέργεια και σε ποια μορφή την μετασχηματίζουν οι συσκευές- κατασκευές που χρησιμοποιούμε καθημερινά:

Συσκευές -κατασκευές	Εξηγήστε από πού παίρνουν ενέργεια και σε ποια μορφή την μετασχηματίζουν
Θερμοκήπιο	
Ιστιοφόρο καράβι	
Ανεμογεννήτριες	
Ηλιακός Θερμοσίφωνα	
Καμινέτο με γκαζάκι προπανίου	

Θέμα 2^ο

Να αναφέρετε και να εξηγήσετε:

- A. πως μπορούμε να μετακινήσουμε έναν μαγνήτη χωρίς να τον αγγίζουμε
- B. ποια είναι η κατεύθυνση της μαγνητικής βελόνας (μαγνητικής πυξίδας) πάνω σε ένα ιστιοφόρο πλοίο
- Γ. ποια είναι η κατεύθυνση της μαγνητικής βελόνας (μαγνητικής πυξίδας) πάνω σε ένα βουνό στην κορυφή του;
- Δ. Τι είδους μαγνητική ποσότητα υπάρχει στον βόρειο μαγνητικό πόλο της γής και τι στον νότιο μαγνητικό πόλο;

Θέμα 3^ο

Να εξηγήσετε τα παρακάτω φαινόμενα:

- A. το φαινόμενο της περιστροφής μιας μαγνητικής βελόνας η οποία βρίσκεται κοντά σε έναν ηλεκτρικό αγωγό όταν περάσει ξαφνικά ηλεκτρικό ρεύμα από τον αγωγό.
- B. το φαινόμενο της έλξης ρινισμάτων σιδήρου που βρίσκονται μέσα σε ένα πηνίο, όταν περάσει ηλεκτρικό ρεύμα από έναν ηλεκτρικό αγωγό σε σχήματος πηνίου
- Γ. πως εξηγούνται οι ιδιότητες του φυσικού μαγνήτη.

Θέμα 4^ο

Α) Μία κασετίνα έχει χρώμα κόκκινο. Ποια χρώματα απορροφά η κασετίνα, ποιο χρώμα φτάνει στο μάτι μας και γιατί; Εξηγήστε το φαινόμενο.

Β) Αν η κασετίνα έχει μαύρο χρώμα τότε ποια χρώματα απορροφά και ποιο χρώμα φθάνει στα μάτια μας; Εξηγήστε το φαινόμενο

Γ) Το ουράνιο τόξο δημιουργείται πότε και γιατί;

Θέμα 5^ο

Να αναφέρετε 2 δύο παραδείγματα από κάθε μορφή ενέργειας στον παρακάτω πίνακα:

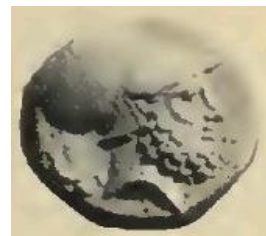
	Μορφή ενέργειας	Δύο παραδείγματα από κάθε μορφή ενέργειας
1	χημική	1. 2.
2	ηλεκτρική	1. 2.
3	πυρηνική	1. 2.
4	φωτεινή	1. 2.
5	δυναμική	1. 2.
6	κινητική	1. 2.
7	θερμότητα	1. 2.
8	αιολική	1. 2.

Όλα τα θέματα είναι ισοδύναμα και έχουν την ίδια βαρύτητα

ΕΝΩΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ (Ε.Φ.Β.Ε.)

Απαντήσεις των Θεμάτων των Εξετάσεων

ΣΤ' τάξη Δημοτικού 14/4/2019

Θέμα 1^ο

Να εξηγήσετε στον παρακάτω πίνακα από πού παίρνουν ενέργεια και σε ποια μορφή την μετασχηματίζουν οι συσκευές- κατασκευές που χρησιμοποιούμε καθημερινά:

Συσκευές -κατασκευές	Εξηγήστε από πού παίρνουν ενέργεια και σε ποια μορφή την μετασχηματίζουν
Θερμοκήπιο	
Ιστιοφόρο καράβι	
Ανεμογεννήτριες	
Ηλιακός Θερμοσίφωνα	
Καμινέτο με γκαζάκι προπανίου	

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Θέματος 1^{ου}

Συσκευές -κατασκευές	Εξηγήστε από πού παίρνουν ενέργεια και σε ποια μορφή την μετασχηματίζουν
Θερμοκήπιο	Παίρνουν ενέργεια φωτεινή από τον ήλιο και την κάνουν θερμική ενέργεια πάνω στα φυτά
Ιστιοφόρο καράβι	Παίρνουν ενέργεια αιολική από την ατμόσφαιρα και την μετατρέπουν σε κινητική ενέργεια στο ιστιοφόρο πλοίο.
Ανεμογεννήτριες	Παίρνουν ενέργεια αιολική από την ατμόσφαιρα και την μετατρέπουν σε κινητική ενέργεια στο ιστιοφόρο πλοίο.
Ηλιακός Θερμοσίφωνα	Παίρνουν θερμική ενέργεια από τον ήλιο και την κάνουν θερμική ενέργεια στο νερό του θερμοσίφωνα
Καμινέτο με γκαζάκι προπανίου	Παίρνουν χημική ενέργεια από το προπάνιο και την κάνουν θερμική ενέργεια στο γκαζάκι (πχ στο μπρίκι του καφέ ή στο τσαγιερό που βράζει κλπ)

Θέμα 2^ο

Να αναφέρετε και να εξηγήσετε:

- Α. πως μπορούμε να μετακινήσουμε έναν μαγνήτη χωρίς να τον αγγίξουμε
- Β. ποια είναι η κατεύθυνση της μαγνητικής βελόνας (μαγνητικής πυξίδας) πάνω σε ένα ιστιοφόρο πλοίο
- Γ. ποια είναι η κατεύθυνση της μαγνητικής βελόνας (μαγνητικής πυξίδας) πάνω σε ένα βουνό στην κορυφή του;
- Δ. Τι είδους μαγνητική ποσότητα υπάρχει στον βόρειο μαγνητικό πόλο της γής και τι στον νότιο μαγνητικό πόλο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Θέματος 2^{ου}

- Α. Για να μετακινήσουμε έναν μαγνήτη χωρίς να τον αγγίξουμε χρησιμοποιούμε έναν άλλο μαγνήτη και τον πλησιάζουμε κοντά ώστε να απωθήσει ή να έλξει τον μαγνήτη που θέλουμε (βάση της αρχής βόρειου και νότιου μαγνητικού πόλου και της αρχής των ομώνυμων που απωθούνται ενώ τα ετερόνυμα έλκονται).
- Β. Η κατεύθυνση της μαγνητικής βελόνας (μαγνητικής πυξίδας) πάνω σε ένα ιστιοφόρο πλοίο είναι η γνωστή κατεύθυνση Βορρά –Νότου βάσει της έλξης και άπωσης από τους μαγνητικούς πόλους της γής.
- Γ. Η κατεύθυνση της μαγνητικής βελόνας (μαγνητικής πυξίδας) πάνω σε ένα βουνό στην κορυφή του είναι η ίδια με το ιστιοφόρο δηλαδή: η γνωστή κατεύθυνση Βορρά –Νότου βάσει της έλξης και άπωσης από τους μαγνητικούς πόλους της γής.
- Δ. Το είδος της μαγνητικής ποσότητας είναι: Στον βόρειο πόλο υπάρχει Νότια μαγνητική ποσότητα ενώ στον Νότιο υπάρχει βόρειας μαγνητική ποσότητα.

Θέμα 3^ο

Να εξηγήσετε τα παρακάτω φαινόμενα:

- Α. το φαινόμενο της περιστροφής μιας μαγνητικής βελόνας η οποία βρίσκεται κοντά σε έναν ηλεκτρικό αγωγό όταν περάσει ξαφνικά ηλεκτρικό ρεύμα από τον αγωγό.
- Β. το φαινόμενο της έλξης ρινισμάτων σιδήρου που βρίσκονται μέσα σε ένα πηνίο, όταν περάσει ηλεκτρικό ρεύμα από έναν ηλεκτρικό αγωγό σε σχήματος πηνίου
- Γ. πως εξηγούνται οι ιδιότητες του φυσικού μαγνήτη.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Θέματος 3^{ου}

- Α. το φαινόμενο της περιστροφής μιας μαγνητικής βελόνας η οποία βρίσκεται κοντά σε έναν ηλεκτρικό αγωγό όταν περάσει ξαφνικά ηλεκτρικό ρεύμα από τον αγωγό, οφείλεται στο ότι το

ηλεκτρικό ρεύμα του αγωγού **δημιουργεί γύρω του μαγνητικό πεδίο που επηρεάζει την μαγνητική βελόνα περιστρέφοντας την.**

Β. το φαινόμενο της έλξης ρινισμάτων σιδήρου που βρίσκονται μέσα σε ένα πηνίο, όταν περάσει ηλεκτρικό ρεύμα από έναν ηλεκτρικό αγωγό σε σχήματος πηνίου εξηγείται διότι **το ηλεκτρικό ρεύμα δημιουργεί γύρω του μαγνητικό πεδίο επηρεάζοντας τα ρινίσματα σιδήρου.**

Γ. Οι ιδιότητες του φυσικού μαγνήτη εξηγούνται και οφείλονται στις τροχιές των ηλεκτρονίων του φυσικού μαγνήτη οι οποίες κατά πλειοψηφία κινούνται σε παράλληλες κυκλικές τροχιές κατά μήκος του ραβδόμορφου φυσικού μαγνήτη.

Θέμα 4^ο

Α) Μία κασετίνα έχει χρώμα κόκκινο. Ποια χρώματα απορροφά η κασετίνα, ποιο χρώμα φτάνει στο μάτι μας και γιατί; Εξηγήστε το φαινόμενο.

Β) Αν η κασετίνα έχει μαύρο χρώμα τότε ποια χρώματα απορροφά και ποιο χρώμα φθάνει στα μάτια μας; Εξηγήστε το φαινόμενο

Γ) Το ουράνιο τόξο δημιουργείται πότε και γιατί;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Θέματος 4^{ου}

Α) Μία κασετίνα έχει χρώμα κόκκινο. Τα χρώματα τα οποία απορροφά η κασετίνα όταν πέσει πάνω της φως προφανώς είναι όλα τα χρώματα εκτός από το κόκκινο το οποίο και φθάνει στο μάτι μας, αφού η κόκκινη κασετίνα το ανακλά και δεν το απορροφά.

Β) Όταν η κασετίνα έχει μαύρο χρώμα τότε απορροφά όλα τα χρώματα και δεν αφήνει να φύγει από την επιφάνειά της κανένα απολύτως χρώμα ή ακτινοβολία. Έτσι βλέπουμε την κασετίνα με το μαύρο της χρώμα.

Γ) Ο λόγος για τον οποίο δημιουργείται το Ουράνιο Τόξο στην περίπτωση μιας ηλιόλουστης ημέρας με ηλιοφάνεια, μετά ακριβώς από μία βροχή, **είναι ότι το λευκό φως που πέφτει πάνω στις σταγόνες της βροχής διαθλάται και ταυτόχρονα αναλύεται ως σύνθετο φως στα χρώματα της ιριδος.**(που είναι τα βασικά χρώματα)

Θέμα 5^ο

Να αναφέρετε 2 δύο παραδείγματα από κάθε μορφή ενέργειας στον παρακάτω πίνακα:

	Μορφή ενέργειας	Δύο παραδείγματα από κάθε μορφή ενέργειας
1	χημική	1.

		2.
2	ηλεκτρική	1. 2.
3	πυρηνική	1. 2.
4	φωτεινή	1. 2.
5	δυναμική	1. 2.
6	κινητική	1. 2.
7	θερμότητα	1. 2.
8	αιολική	1. 2.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ Θέματος 5^{ου}

Μορφή ενέργειας	Δύο παραδείγματα από κάθε μορφή ενέργειας
-----------------	---

1	χημική	1. κάρβουνα 2. βενζίνη
2	ηλεκτρική	1. μπαταρία αυτοκινήτου ή παιγνιδιού 2. ηλεκτρικό ρεύμα ΔΕΗ
3	πυρηνική	1. Πυρηνικός αντιδραστήρας 2. άτομο ραδιενεργών στοιχείων
4	φωτεινή	1. ήλιος 2. λάμπα γραφείου
5	δυναμική	1. τόξο τεντωμένο 2. ελατήριο τεντωμένο
6	κινητική	1. ποδηλάτης σε κίνηση 2. μπάλα ποδοσφαίρου καθώς κινείται
7	θερμότητα	1. μάτι κουζίνας 2. ψησταρία αναμμένη
8	αιολική	1. αέρας σε ιστιοφόρο 2. αέρας σε απλωμένα ρούχα της μαμάς

Όλα τα θέματα είναι ισοδύναμα και έχουν την ίδια βαρύτητα